Erectiestoornis na een prostaatverwijdering

Na een prostaatverwijderingsoperatie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/prostaatverwijdering-met-da-vinci-robot-ralp) vanwege prostaatkanker, kunnen patiënten (tijdelijk) geen erecties krijgen. Hieronder leest u welke behandelmogelijkheden er zijn om deze erecties weer terug te laten komen.

Meer over erectieproblemen na een prostaatverwijdering

Een prostaatverwijderingsoperatie is een ingrijpende operatie. Na zo'n ingreep kunt u veel emoties ervaren. U vraagt zich misschien af: is alle kanker weg? Hoe zit het met urineverlies en erectieproblemen?

Na de operatie kunt u tijdelijk last hebben van urineverlies. Dit verbetert vaak snel. Ook kunnen erecties uitblijven. Sommige patiënten hadden al problemen met erecties vóór de operatie; dit wordt besproken tijdens uw afspraken in het ziekenhuis.

Herstel van erecties na een prostaatverwijdering

Bij een prostaatverwijderingsoperatie worden de prostaat en de zaadblaasjes verwijderd. Het is normaal dat u daarna (tijdelijk) geen erecties kunt krijgen. Deze erecties kunnen zich herstellen, maar dit gebeurt niet bij iedereen. De kans op herstel is groter als u vóór de operatie goede erecties had en de zenuwen rondom de prostaat gespaard zijn bij de operatie.

Voor een erectie heeft u gezonde bloedvaten, zenuwen en voldoende mannelijk hormoon (testosteron) nodig. Testosteron zorgt ook voor ochtenderecties en een normaal libido (zin in seks).

De zenuwen die voor de erectie zorgen, liggen dicht bij de prostaat. Als de zenuwen gespaard zijn tijdens de operatie, kan het herstel van erecties soms binnen zes maanden beginnen. Door het toepassen van nieuwe technieken (https://www.antoniusziekenhuis.nl/nieuwsoverzicht/veelbelovende-resultaten-met-nieuwe-technieken-prostaatkankeroperatie) tijdens de prostaatoperatie, hopen we dat de erecties steeds sneller terugkomen. Het kan 2-4 jaar duren voordat de zenuwen volledig hersteld zijn. Als er in het eerste jaar na de operatie geen verbetering optreedt, is de kans kleiner dat dit daarna nog wel gebeurt.

Als de zenuwen beschadigd raken tijdens de operatie, bijvoorbeeld omdat de tumor hier vlakbij in de buurt zit, dan is de kans op het herstel van spontane erecties erg klein.

Bindweefselvorming

Bij onvoldoende stimulatie van de doorbloeding na de operatie kunnen de zwellichamen in de penis stugger worden door bindweefelvorming (fibrose). Dit maakt het krijgen van een erectie moeilijker. Dit is door het doen van oefeningen met een vacuümpomp zo veel mogelijk te voorkomen. Hierover leest u hieronder meer.

Behandelingen

Veel mannen en hun partners merken dat hun kwaliteit van leven vermindert bij het uitblijven van erecties. Seksualiteit is een belangrijk onderdeel van het leven. Het is daarom belangrijk om hierover te praten, bijvoorbeeld met een seksuoloog of een gespecialiseerde arts of verpleegkundige. Zij kunnen u en uw partner helpen om te gaan met veranderingen in uw seksleven door de operatie.

Er zijn verschillende behandelmogelijkheden van erectieproblemen na een prostaatverwijdering. Hieronder leest u meer hierover. De verpleegkundig specialist bespreekt met u wat de beste behandeling voor u is.

Pillen

Steeds vaker raden zorgverleners aan om vroeg te beginnen met erectiepillen zoals Viagra® of Cialis®. Deze pillen helpen echter niet direct bij het herstel van erecties, omdat de zenuwen eerst moeten herstellen. Wat doen de pillen wel? Ze zorgen er bij regelmatig/dagelijks gebruik voor dat de doorbloeding van de zwellichamen beter blijft, waardoor de kans op herstel van erecties toeneemt. Deze pillen worden niet vergoed door de zorgverzekering. U heeft een recept nodig en moet ze zelf betalen.

Lees meer over de PDE-5 remmer-behandeling.
(https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/pde-5-remmer-behandeling)

Vacuümpomp

Als u de pillen niet wilt of mag gebruiken is er nog een mogelijkheid om de zwellichamen soepel te houden. Dit kan met een vacuümpomp. Dit is een plastic buis (cilinder) die over de penis wordt geplaatst. Het helpt bloed naar de penis te stromen, waardoor deze stijf wordt. U kunt de vacuümpomp op twee manieren gebruiken:

1. Als dagelijkse oefening om de doorbloeding te stimuleren. Hierdoor kunnen de erecties sneller terugkomen.
2. Om een erectie te krijgen bij seksuele activiteit.

Lees meer over het gebruik van de vacuümpomp
(https://www.antoniusziekenhuis.nl/vacuumpomp-bij-erectieproblemen)

Zelfinjecties

Een andere mogelijkheid is het zelf toedienen van een injectie met een erectie-opwekkend middel (Androskat®). Dit middel heeft geen zenuwen nodig om een erectie te veroorzaken. Hoewel het misschien spannend klinkt, wennen de meeste mannen eraan. U kunt dit middel op recept krijgen via de verpleegkundig specialist. Zij leert u ook hoe u het werkt.

Lees meer over zelfinjecties met Androskat®
(https://www.antoniusziekenhuis.nl/zelfinjectie-bij-erectiestoornissen-met-androskatr)

Erectieprothese

Als de hierboven genoemde behandelmogelijkheden niet werken en er weinig kans is op herstel, kunt u kiezen voor een erectieprothese. Dit wordt bijvoorbeeld gedaan als de zenuwen rondom de prostaat beschadigd zijn bij de operatie of als er al erectieproblemen waren vóór de operatie.

De erectieprothese wordt tijdens een operatie geplaatst in de penis. Het herstel na de operatie duurt 6 tot 12 weken. De verpleegkundig specialist kan u uitleggen wat deze operatie inhoudt en welke mogelijkheden en risico's er zijn.

Lees meer over de erectieprothese (https://www.antoniusziekenhuis.nl/erectieprothese)

Expertise en ervaring

De urologen van het St. Antonius Ziekenhuis hebben bijzondere expertise op het gebied van uro-oncologische zorgvragen. We behandelen in ons ziekenhuis jaarlijks ruim 2.500 patiënten met een verdenking op prostaat-, nier- of blaaskanker. Doordat we zoveel patiënten behandelen, zien we veel verschillende ziektebeelden en hebben we veel ervaring en expertise opgebouwd. We behoren al jaren tot de top 5 van Nederland als het gaat om het aantal operaties per jaar op het gebied van prostaat-, nier- of blaaskanker.

We doen aan voortdurende kwaliteitsverbetering en zijn steeds op zoek naar de meest optimale behandeling. Ook doen we veel aan onderzoek om steeds beter te kunnen voorspellen wat nodig is en wat resultaten opleveren voor onze patiënten.

We investeren in de nieuwste behandelmethoden- en technieken die zo min mogelijk schade aan het lichaam opleveren. Zo maken we zoveel mogelijk gebruik van de nieuwste Da Vinci-robots waarmee we laparoscopische ingrepen doen (kijkoperaties in de buikholte).

Wilt u meer weten over onze aandachtsgebieden? Bekijk ook onze pagina Prostaatkankercentrum (https://www.antoniusziekenhuis.nl/prostaatkankercentrum).

Hoofdbehandelaar

Patiënten worden in het ziekenhuis regelmatig door meerdere medisch specialisten tegelijk gezien. Er is echter altijd één medisch specialist eindverantwoordelijk voor de medische behandeling: de 'hoofdbehandelaar'. Het is voor u dus belangrijk om te weten wie dit is. Wilt u weten wie uw hoofdbehandelaar is? Vraag dit dan aan de zaalarts of verpleegkundig specialist.

Het filmpje Wie is uw hoofdbehandelaar? (https://www.antoniusziekenhuis.nl/wie-uw-hoofdbehandelaar)geeft u meer informatie hierover.

Veilige zorg in het ziekenhuis

In het St. Antonius Ziekenhuis staat veiligheid voorop. Onze medewerkers doen er alles aan om uw bezoek aan het ziekenhuis zo goed mogelijk te laten verlopen. Help ons s.v.p. om goed voor u te zorgen door ons te vertellen:

- Welke medicijnen u gebruikt.
- Of u allergieën heeft.
- Als u iets niet begrijpt.
- Wat u belangrijk vindt.
- Als u iets ziet wat niet schoon is.

Bereid uw gesprek met uw zorgverlener goed voor. Voor tips: Begin een goed gesprek (https://begineengoedgesprek.nl/)

Op de website van de Nederlandse Patiëntenfederatie (https://www.patientenfederatie.nl) leest u meer tips over hoe u zelf kunt bijdragen aan veilige zorg.

Meer informatie

- Erectieklachten - Sick And Sex (https://sickandsex.nl/erectieklachten/)
- www.ed-behandelingen.nl (http://www.ed-behandelingen.nl)
- Coloplast.nl (https://www.coloplast.nl/urologie/consument/mannen/erectiestoornis/)

Gerelateerde informatie

Aandoeningen

- Prostaatkanker (prostaatcarcinoom) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/prostaatkanker-prostaatcarcinoom)

Behandelingen & onderzoeken

- Prostaatverwijdering met Da Vinci-robot (RALP) (https://www.antoniusziekenhuis.nl/behandelingen-onderzoeken/prostaatverwijdering-met-da-vinci-robot-ralp)

Specialismen

- Urologie (https://www.antoniusziekenhuis.nl/urologie)
- Prostaatkankercentrum (https://www.antoniusziekenhuis.nl/prostaatkankercentrum)
- Mannenzorg (https://www.antoniusziekenhuis.nl/mannenzorg)

Contact Urologie **T 088 320 25 00**